

I. Мбра за дължинѣ.

За най-голѣмѣ единицѣ отъ дължинѣ уобщѣ е пріятѣ отъ земный екваторѣ единѣ градусѣ, кой-то съдрѣжи 15 нѣмскы или географическы мили.

Нѣмска миля съдрѣжи 4 морскы или италіянскы мили.

1 нѣмска миля е равна съ около $1\frac{2}{5}$ часове,

или 1 миля съдрѣжи около 24500 растеги

1 растегѣ ся дѣли на 3 лакти,

1 лактъ (аршинѣ) ся дѣли на 8 руба,

1 рубѣ ся дѣли на 2 греха,

1 грехѣ „ „ „ 2 крата.

II. Мбра за повърхнинѣ.

За измѣрваніе повърхнинѣ уобщѣ ся взема за единицѣ площѣ отъ *квадрашѣ* □, т. е. такѣвъ четвероугленикѣ, у кой-то всичкы жгли и страны сѣ равны, и всяка страна е равна на нѣкакѣвѣ-си единицѣ отъ дължинѣ. Така напр. единѣ четвъртитѣ лактъ прѣдставлява площѣ отъ такѣвъ четвероугленикѣ, у кой-то всичкы жгли сѣ равны, а така и страны-ты му сѣ равны помежду-си, и всяка е равна съ единѣ лактъ. Четвъртитѣ растегѣ, лактъ, рубѣ ся добыва, като ся умножи ширина-та съ дължинѣ-тѣ на измѣряемѣ повърхнинѣ. Така наприм. пространство отъ 7 лакти дължинѣ и 5 лак. ширинѣ ще бѣде $7 \times 5 = 35$ □ лакти. Така и единѣ четвъртитѣ лактъ съдрѣжи $8 \times 8 = 8^2 = 64$ □ рубове, или единѣ четвъртитѣ лактъ $= 16 \times 16 = 16^2 = 256$ □ крата.

Въ Турско за измѣреніе голѣмы повърхнины отъ земѣ уобщѣ е пріята за единицѣ четвъртита площѣ, нарѣчена *уврашѣ* (дюнюмѣ), т. е. такѣвъ четвероугленикѣ, кой-то има и чѣтыре-тѣ си страны равны и всяка една отъ по 40 крачки дълга; така

1 увратѣ има 40 □ четвъртиты крачки,

1 увратѣ ся дѣли на 4 □ „ лехы,

1 леха има 10 □ „ крачки.

III. Мбра за обемы.

За измѣрваніе обемы, или дебелинѣ на тѣла, пріимать за единицѣ обемѣ на *кубѣ*, т. е. такѣво тѣло, кое-то ся ограничава отъ шѣсть странѣ съ шѣсть равны и еднакво единѣ